

Savali Newspaper
Government of Samoa

PRESS & COMMUNICATION DIVISION (PCD)

Ministry of Prime Minister & Cabinet

Level 4 FMFMII Government Building

Eleele-fou i Matagialalua, Apia, Samoa

P: +685 26398 /+685 63222 Facebook: @savalinews, @samoagovt

FESILI MA TALI MAI LE FEILOĀ'IGA A LE MINISITĀ O LE MATĀGALUEGA O TUPE, O LE OFISA SILI O PULEGA A LE S.N.P.F MA LE AIGA TUSITALA

Aso Gafua, 11 Aperila 2022

Fesili Tusitala – E to'afia le aufaisaofaga lea e i ai faamolemole?

Pauli Prince Suhren – O le aufaisaofaga o lo'o lesitala e silia ma le 115,000 ae o le aufaisaofaga o lo'o faigaluega (active members) e silia ma le 32,000.

Fesili Tusitala – E agava'a uma la le silia ma le 115,000 i le tufatufaga lea?

Tali Pauli Prince Suhren – Sa'o lelei, e agava'a uma lava. E tāua le fesili ona e i ai le isi vaega fo'i lea fa'apea o la e i ai sau arrears po'o sau tupe tu'ua ua lē totogia mai le saofaga po'o ua leva fo'i na e lē toe faigaluega a'o la e i ai sau saofaga, e le'i talaina i lenei tausaga atoa mai ia Iulai 2021, e maua lava lau fa'amanuiaga. O le meaalofo e lē pei o tatou nonōgātupe fo'i lele e i ai aiaiga. A'o le meaalofo ia e maua uma e le aufaisaofaga.

Fesili Tusitala – I le selau mona tupu afe lenā Pa’auli, o lea ei totonu ai ma i latou sa fai saofaga muamua ae ua tala saofaga ina ua aulia tausaga o le litaea?

Tali Pauli Prince Suhren – Leai, o le 115,000 lea o e olo’o fai paleni, lae i ai a latou paleni, e le’o aofia ai ma le vaega lea ua tala uma i tua e le’o toe i ai se paleni.

Fesili Tusitala - E le’o silasila le Komiti Fa’afoe lau susuga i le Minisitā, auā ua 50 tausaga o le S.N.P.F. mo i latou uma na galulue i totonu o lenei 50 tausaga, ae ua litaea, mālōlō nisi, a’o isi fo’i ua fai i lagi le folauga. O le fa’amanuiaga afai lea ua fa’amanatu le Iupeli Auro e tataua la ona fa’asafua atu ma nai mea mo i latou sa tautua fo’i i tausaga ua alu.

Tali Minisitā o le Matāgaluega o Tupe, Mulipola Anarosa Ale – Molio’o - Ia o lea lava e afio atu le afioga i le Pule Sili, ou te iloa e tāua fo’i le finagalo ua aumai. Ae fua lava, atonu ua uma ona fa’amatu’u atu fa’amanuiaga a e fo’i sa fai saofaga, auā e tele fo’i fa’amanuiaga a le tatou S.N.P.F. mo e māliliu (tulou le gagana) aemaise fo’i ua mae’a a latou galuega ua lē toe faigaluega atonu ua uma fo’i ona uia ia vaega uma e tusa ma tā’iala a le tatou Fa’alapopotoga.

Fesili Tusitala - O le isi a’u fesili faamolemole o le tulaga lea i le fa’amanuiaga lea, ma le fa’asafuaina atu, lea e maitau atu fa’atoā maua atu le isi 2% i le fa’ai’uga o le tausaga ae 3% lea o le a maua nei, lona uiga la o le faiga o le meaālofa lea o le 50 tausaga, e leai se vaega atoa o le 5% lea e alu i le saofaga pei o nisi tufatufaga lea sa masani ona i ai?

Tali Pauli Prince Suhren - Sa’o lelei, o le 5% lea ua fa’alauiloa i le taeao nei, o lea ua i ai le fa’amoemoe e totogi tupe uma lava e leai se vaega e alu i totonu o le saofaga, e leai se vaega e fo’i i totonu o le saofaga, sei vaganā ua finagalo i ai le sui fai saofaga, auā o le 5%, e le’o faamalositia.

O le tulaga lenā e alagātata ai ona alu le sui fai saofaga e log in i le Portal apply lana fa’amanuiaga ona maua lea. Ae a fa’apea e le’o finagalo e tala i tua, e o’o atu i le Aso 27 Me 2022, o tupe uma lava e le’i tala i tua, ona fo’i loa lea i totonu o le paleni o le saofaga, ma toe maua ai fo’i isi tului mo fa’amanuiaga tau tului i le lumana’i. Pe a ma le 20% o le au fai saofaga i taimi uma e fai ai a tatou fa’amoemoe nei, e lē finagalo e tala i tua, a’o le 80% lea o lo’o i ai tatou uma e tala uma i tua. Ta lava o le 12:00 nanei le vaveao (Aso Lua, 12 Aperila 2022) alu loa ma tatou.

Fesili Tusitala – E ‘ese mai la lau afioga Pauli i le pasene fa’ameaālofa lea e tā’ua, le tatou pasene masani lea e amata le amataga o Iulai o tausaga fa’aletupe uma?

Tali Pauli Prince Suhren - E tāua le fesili. O le tulaga ia o le pasene lenei o le Interim Interest lona uiga o se vaega lea o le tatou pasene lea e totogi i le tausaga lenei, ou te manatua lelei o Iulai lea e masani ona fai ai a tatou fa’atalanoaga fa’apenei i tausaga tā’itasi, auā o Iuni o le fa’ai’uga o le tausaga fa’aletupe a le Mālō fa’apea fo’i le S.N.P.F. ona declare ai lea o le interest tusa ai ma le tulafono.

Ae o lo’o i ai fo’i vaega o le tulafono o lo’o fa’apea mai ai, e i ai le tulaga lea e mafai ai ona fai ia Special Payment fa’apea, ou te iloa a toe to manatu i tua, pau taimi sa fai ai tatou Special Payment ia o taimi fo’i ia sa i ai le Tsunami, o afā sa fai ai le Interim interest payment ona o le

taimi fo'i lea o le pagātia o le atunu'u i mala fa'alēnatura sa tutupu, ae sa amata mai lava i le 2018 o lea lava ua fa'amasani ai lava le tatou aufaisaofaga e fai ma totogi ia Cash Payment ia ae le masani ai ona fai, ae ona o le 2018 lea na 10 pasene fa'asolosolo mai ai lea, o le tausaga lea na te'a, na totogi tupe fo'i e 4% lea fo'i ua totogi tupe le 5%.

O le tulaga lenā a'o le'i mae'a Iuni, e declare fo'i le final interest e aofia ai ma le 5% lea, tatou te leiloa pe te'i ua 8% pe 10% pe a o'o atu iā Iuni.

Fesili Tusitala – O le isi vaega lea e faimai po'o le a le mea ua tu'u ai lea 2% ia Tesema ae lē aumai uma ia Aperila?

Tali Pauli Prince Suhren – O le tatou feagai ai ma le Iupeli i le tausaga atoa, 50 tausaga fa'atoā amata i le Aso 23 o Mati ona fa'amanatu, a'o le fa'amoemoe e tausaga atoa le tatou meaālofa ma le tatou celebration. Lona uiga e tatau fo'i ona tatou patipatia iā Iulai ma Tesema, auā a alu atu uma nei, ae toe tagisia mai le celebration ua uma ona avatu, ona toe faitio fo'i lea o māua ma le afioga i le Minisitā.

Fesili Tusitala - Tulaga i le resitala e fa'aāoga ai le upega tafa'ilagi fa'amolemole pe mafai ona fa'amalamalama atili mai? Ona e i ai tagata e le'o malamalama ona e i ai le fa'asilasilaga lea na ou vaai i ai ou te le'o mautinoa po'o le fesoasoani lea po'o le meaālofa lea po'o se isi tulaga i mea tau note, lea e fa'apea e fa'amaonia e le loia poo se foma'i, po'o le sa'o lea?

Tali Pauli Prince Suhren – E tāua le fesili ona e i ai vaega fo'i lea e fa'apea mai, “se pei ua fa'afaigatā ea le matā'upu ua mana'omia se loia po'o se foma'i” a'o le tulaga lenā i le taimi lea sa tatou i ai i le La'asaga #3, sa lē mafai ai ona sau se isi i le Ofisa, auā o le fa'amaoniga o tatou sui fai saofaga, e susū mai le fai saofaga e fa'amaonia i totonu o le Ofisa auā lea e teu uma ia photo documentation e tofu uma a tatou ma le ata o lo'o i ai i luma e fa'amaonia fo'i i le Ofisa e aunoa ma se tau, e aunoa fo'i ma se mana'omia o fa'amaoniga mai se foma'i po'o se loia, ae o le tulaga ua ala ai ona fa'atino le tulaga lea, ona e to'atele tagata o le atunu'u e le'o fia tu i se laina.

O lea la e fa'afaigofie a mo nisi vaega, ona mafai ona apalai mai online, e send sa'o mai le imeli, ae o le popolega i le lafo mai i le imeli ona e le'o iloa tonu po'o Komasi a o Komasi, o Samuelu a o Samuelu, auā e alualu a a tatou faigā Koviti nei, ae sesē po'o ua leiloa se tupe a se fai saofaga ona toe faitioina ai fo'i lea. Ae o le fa'aāogaina o le foma'i tauoloa ma le loia po'o se Ofisa fa'aletulafono fa'amasino po'o le lesitala. Tagata o lo'o i ai o latou application i lalo o le tulafono e na te tusia mai ai le tulaga lea e mautinoa e sa'o.

O le naunautā'iga lava, ia sa'o fa'amaumauga te'i ua alu atu fa'amanuiaga a Autagavaia alu i se isi fai saofaga. Pei o le tulaga lenā, a'o le tala fiafia, o lea e tatala le tatou Ofisa e ui ina o lea e 'afa aso i aso uma, ae o lo'o tatala lava le lesitala. E fa'aauau fo'i taeao ona tatala le lesitala ma tatala uma isi auaunaga masani.

Pau lava le auaunaga e le'o maua i le Ofisa, auā e mautinoa o le a matuā tumutumu lava ma i'u ai ina fa'asala le S.N.P.F. e le N.E.O.C. ona o le tumutumu auā e lē mafai ona faiatu i le atunu'u, 'aue ne'i omai, ae pei o le tulaga lenā, a'o lea e taumafai e tulei i luga o le tatou online portal.

A'o le Portal fo'i e faigofie lava le fa'aāogaina, na'o le log in a, oomi le button toe alu i fafo. O le tulaga fo'i i fa'alauiloa, lea e alu atu le tatou live i luga o le facebook, alu atu tatou pepa o

fa'amatalaga, adds lea e alu atu i le T.V. e taumafai e fa'amalamalama atu ai le tulaga lea ua maua ai le small loan i luga o le tatou upega tafa'ilagi e aunoa ma sou afio mai i le tatou ofisa, lea fo'i ua maua ai ma le tatou pasene.

Fesili Tusitala - \$42 miliona lea la'a totogi i tua i le 5%, ma le \$50 mo le au penisione, pe a fa'avasegaina tupe ia ua totogi i tua a le aufaisaofaga e ala mai i meaalofoa, o le tupe maoa'e lea pe i ai se isi payout e sili atu le mauāluga le miliona na alu ai?

Tali Pauli Prince Suhren - E mauāluga le tausaga e 2020. I tulaga tau tupe a ia, ou te iloa e mauāluga le tausaga lenei ona lea e le'i uma le tausaga fa'aletupe, e o'o ia Iuni ona toe fa'asilasila fo'i lea o le isi vaega mulimuli o le fa'amanuiaga, lona uiga o le \$41 miliona i le \$42 miliona lea ua mautinoa a'o lea e le'i iloa pe 8% pe 10% lona uiga la, e sili atu lava le tausaga nei, ae a fua i le tausaga e 2020 lea sa totogi ai le \$64.5 miliona ia Iulai, Novema ma Mati 2021. O tausaga na lea sa telē, soso'o mai ai lea ma le tausaga lea na te'a nei e \$61 miliona.